

ról a ma is meglévő gyep határolja. Egy 250×200 méteres területen közepes mennyiségű késő szarmata cserepet gyűjtöttünk.

RÓZSA ZOLTÁN

255. Nagyszénás, 44. számú lelőhely (Békés megye) Sza

Gyenge Antal, az eperjesi iskola történelemtanára újabb lelőhelyre hívta fel a figyelmet.

A 2000. november 13-án végzett helyszíni szemlén megállapíthattam, hogy a területet az idén törték fel, így a lelőhely határa csak hozzávetőleges, viszont éppen emiatt igen intenzív. Nyugat felé a gyepen kisebb gödröcskék (félhold, félkör alakban) láthatók, melyek akár házhelyek (?) is lehetnek. Lelelőhelyünk a 37. sz. lelőhellyel – nagy valószínűséggel – nem tartozik össze.

A szép számú leletanyag, ami az orosházi Szántó Kovács János Múzeumba került, szinte teljes egészében a késő szarmata korba sorolható. A késő szarmata kor utolsó fázisába, mert a gepida, vagy a gepida jellegzetességeket magukon viselő darabok is megjelennek a leletanyagban.

RÓZSA ZOLTÁN

256. Négyes, Temető mellett (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, Sza

2000. szeptember 19-én bejelentés nyomán helyszíni szemlét végeztünk a község temetője mellett, ahol vízelvezető(?) árkot ástak, amely kb. 50 cm mély, 50 cm széles. A csatorna temető felőli végéből és a kitermelt földből neolitikus, és császárkori kerámiatöredékek kerültek elő. Az árok egyik oldalán betonozott a terület (a temető parkolója), a másik oldal legelő, így a terület szélesebb körzetét kutatni nem tudtuk. A lelőhely egy, a környezetéből jól láthatóan kiemelkedő domb tetején helyezkedik el, a domb aljában megfigyelhetők az egykori folyóvíz medrei, megtelepedésre nagyon alkalmas hely lehetett.

PATAY RÓBERT

257. Nemesvámos, Baláca (Veszprém megye) Rő

A feltárás három szakaszra oszlott. Az elsőben a kőtár építkezése miatt szükségessé váló nyomvonalkutatásra került sor. A pályázati döntés kései érkezése miatt az ásatást meg kellett szakítanunk. Ennek értelmében a II. szakasz 2000. június 5–július 6-ig, a III. szakasz október 2–21-ig tartott. A pályázati III. rész előkerült leletanyagának elsődleges tisztítását, konzerválását és nyilvántartását is elvégeztük ebben az évben. Az ásatást a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága és az Országos Műemlékvédelmi Hivatal támogatásával tudtuk elvégezni.

A II. és III. szakaszban a XVII. épület (fürdő) D-i és K-i kiterjedésének meghatározására nyitottuk a következő 5×5 m-es szelvényeket.

Az épület valószínűleg záródik a D-i oldalon, a keletin viszont kisebb helyiségek (medencék) csatlakoznak az épületmaghoz. K-i kiterjedését nem tekinthetjük lezártnak, annál is inkább, mert a georadar felmérések K és É felé további falindikációkat mutatnak.

Az épület erősen bolygatott, amelyet elsősorban a középkori bebontásoknak tulajdoníthatunk. Egyes szelvények területén jelentősebb mennyiségű falfestménytöredék mutatkozik. A fehér alapú falfestmények nem túl korai csoportjába tartoznak.

Az apróbb leletek közül ki kell emelnünk az érmekeket, terra sigillata töredékeket, bronzlemezkeket és vereteket, csonthajót és egy csontfésűt.

PALÁGYI SYLVIA

258. Nógrád, Vár (Nógrád megye) Kk

A külső várfal helyreállított É-i tornyának megközelítését lehetővé tevő lépcső alapozási munkálatait kétnapos leletmentés előzte meg. Dokumentáltuk az É-i fal belső oldala mellé feltöltött ágyúdomb rétegeit és az É-i fal napvilágra került belső oldalát. Az előkerült leletanyag alapján a feltöltés a 17. század közepén, második felében készülhetett. A feltöltés mögött az É-i fal belső oldalán gerendafészeket figyeltünk meg, melyek egy, a falhoz támaszkodó épület földemét, esetleg körbefutó gyilokjártot jelezhetnek. A gerendafészek alatt foltokban homokos, meszelt vakolat igazolja, hogy a fal belső oldalához helyiségek tapadtak. Mivel a gerendafészeket utólag vésték a falba, az épület a falnál későbbi.

TOMKA GÁBOR

259. Ordacsehi, Buga-szeg (Somogy megye) R, B, V, Rő, Á

Az M7-es autópálya jelenleg érvényes nyomvonala, illetve a tervezett ordacsehi csomópont teljességében lefedi a mintegy 80 000 m² kiterjedésű lelőhelyet. Az építkezések megkezdése előtti leletmentő feltárások sorába illeszkedően a tavalyi év folyamán a tervezett csomópont ÉK-i lehajtóágának helyén jelöltük ki a 13 000 m² összfelületű, szondajellegű szelvényünket az előzetes vizsgálatok (terepbejárás, légi felvételezés, geofizikai mérés) eredményeképp igen intenzív, több korszakkal mutatkozóként meghatározott lelőhely kiterjedésének, fedettségének és belső viszonyainak pontosabb behatárolására. Eredményeink nagy vonalakban igazolták az e vizsgálatok nyomán kialakult képet.

A lelőhely a Balaton egykori déli benyúlása mentén, mocsaras, hosszanti mélyületet övező dombvonulat magasabb részein és keleti oldalán helyezkedik el. A kutatás a terület északi felének középső részét érintette, tehát szelvényünk a domb tetejéről indulva egyenesen, lankásan lejtett kelet felé; ez irányba haladva a jellegzetes homoktalajt a felület második harmadától fokozatosan tömör, foltos mocsári talaj váltotta fel.